

Arresø, og gjennem Kvæseføreren kom jeg til Rundsfab om, at endel var bleven solgt til Rjøbenhavn. Min tidligere udtalte Anskuelse angaaende Vaadfiskeriet maa jeg fremdeles fastholde; vel taler jeg ikke af egen Erfaring, men af de hervedværende Fiskere, som i mange Aar have hølet med Nalefangst i Ruser og ved Stangning, er det hyppig blevet udtalt, at Nalen baade er sparsommere, og hvad der maaste er mest betegnende, gennemgaaende betydelig mindre end tidligere“.

Beretning fra Udvalgets Medlem, Hr. P. Willumsen.

Den 19de Juli antom jeg til Roeskilde og gik strax ombord i Dampbaaden „Adjubanten“ for at komme til Gersø og Selsø. Baaden kunde imidlertid, paa Grund af Rulingen, ikke afgaa Kl. 2, som bestemt, og jeg fik saaledes Tid til at sætte mig i Forbindelse med Fiskere, Lodsfer og Andre i Roeskilde, der maatte antages at kjende Fiskeriforholdene der. De 5 à 6 Nalevaad, der findes, bruges ikke. Som Grund hertil angaves, at Arbejdet ikke mere lønne sig, da Nalene, der fangedes i Vaad, stadig bleve færre og mindre, at Valkfiskeriet gav en kvalitativ langt bedre Fangst, at disse to Arter Fiskeri ikke kunde bestaa paa samme Tid og Sted, og at man i det Hele ønskede Vaadfiskeriet aldeles affasset i Fjorden.

Kl. 6 Løjede det saameget af, at „Adjubanten“ turde tage sin Tour. Ankommen til Selsø gik jeg over Land til Sønderby, som jeg naaede, just da Vaadfiskerne skulde ud paa deres natlige Færd. En Kvæse, hjemmehørende i Middelfart, laa lidt ude fra Land og indladede Nal, der af en Optjober paa Stedet bragtes til Fartøjet i Hyttefade. Denne Optjober, der isvrigt, trods sin Stilling som Kvæsens betalte Mellemand, var en afgjort Modstander af Vaadfiskeriet og, som han sagde, hellere saae det forbudt idag end imorgen, lovede mig at fende til Formanden et Udbrag af sin Regnskabsbog*), for at vise, hvorledes Nalefiskeriet stadig og hurtigt aftager. Hans Optegnelser gjaldt kun de to sidste Aar, men han anslog Fangsten, sammenlignet med de første Aar, forringet med 2 Trediedele. Om Morgenen tidlig var jeg ved Stranden, da Vaadfiskerne kom hjem. Deres Fangst varierede fra 71 Pd. Nal til 25 Pd. pr. Vaad. Nalene vare af en meget forskellig Størrelse, de allerfleste smaa, nogle endog meget smaa. Alle Fiskerne, selv tilbelds 3 af Nalevaaddenes Benner — de eneste jeg traf blandt hele Sjefjordsbefolkningen — indrømmede, at Nalene vare langt mindre nu end tidligere. Medens saaledes i de første Aar 2½ à 3 Sneise Nal veiede gennemsnitlig 16 Pd., maatte der nu 4, 4½ ja slundom endog 5 Sneise til, for at denne Vægt kunde fremkomme. Fangstens kvalitative og kvantitative Afstagen vil sandsynlig snart lokke til at binde Vaaddene mere masketætte, for dog at fange Noget.

Fra Sønderby gik jeg over Land til Østerflov, hvor Dampskibet „Frederik 7de“ lægger til. Her fandtes 1 Vaad, der den foregaaende Nat angaves at have fiske henimod 48 Pd. Nal. Ombord i Dampskibet traf jeg flere, der udtalte sig om Vaadfiskeriet — det var Folk fra de om Fjorden liggende Byer — men jeg hørte kun een Mening om det; den kan udtrykkes i saa Ord: „Væk med det!“ I Hørvig gik jeg i Land, for hos Hr. Toldkontrolleur Agerflov at indhente Oplysninger om Udførselen af Nal. Ved Ankomsten erfarede jeg, at Kontrolleuren allerede havde affendt saadanne Oplysninger til Formanden selv. Jeg kjørte derfor til Nykjøbing og gik næste Morgen ombord i Dampskibet for at gaa tilbage til Roeskilde. Paa Louren haabede jeg at kunne, medens Dampskibet anløb Frederiksfund, faa lidt at vide om Sydernes Fangst. Det lykkedes at træffe en Mand, der kunde give mig de ønskede Oplysninger. Fangsten ved Frederiksfund havde den foregaaende Nat været god, fra 8 til 2 Lispund pr. Vaad, sagdes der; men der klagedes ogsaa her over Fangstens kjendelige Tilbagegang.

Overalt hørte jeg saaledes den samme Mening om Nalevaaddene. Alle, med Undtagelse af de forhen omtalte 3 Mænd i Sønderby, fordømte dem i stærke Udtryk. Fiskere, Skippere, Lodsfer, Soldbødsmand og Andre, med hvem jeg kom i Berøring, vare i den skjønneste Overensstemmelse om denne Sag, saa man ganske sikkert kan sige, at den af dem udtalte Fordømmelsesdom er Udtrykket for hele den om Fjorden boende Befolknings Overbevisning. De 3, der holdt af Vaaddene, vare Folk, der ved at høre om Vaadfiskernes store Fangst i de første Aar, Fjorden bearbejdedes, opgav deres Daagarbejde paa Land og kastede sig over den nye Guldmine. Uden Kjendskab til Fiskeri i Almindelighed eller Interesse derfor, maatte jo andre Hensyn gjøre sig gjældende hos slige Folk end hos den faste Stok af Fiskere, der leve af Fjordfiskeriet. Medens hines Eksistens

*) Dette Tilfald er ikke stet Fyldest.